TZ MZ ČR: Více než 1 200 léků nově u praktického lékaře. Ministerstvo zdravotnictví usnadňuje pacientům přístup k léčbě

Datum	30.6.2026
Subjekt	Státní ústav pro kontrolu léčiv
Region	Tschechische Republik
Kategorie	Gesundheitswesen und Krankenhäuser, Politik, Staatliche Institutionen

Ministerstvo zdravotnictví připravilo změnu, která pacientům usnadní přístup k hrazeným léčivým přípravkům. Novela vyhlášky o předepisování léčiv umožní, aby vybrané léky s dosavadním preskripčním omezením „E“, dosud předepisované výhradně ambulantními specialisty, mohli nově za stanovených podmínek předepisovat také praktičtí lékaři pro dospělé i pro děti a dorost. Cílem je odstranit zbytečné administrativní překážky, posílit kontinuitu péče a umožnit specialistům věnovat více času odborným vyšetřením, diagnostice a potřebnému sledování pacientů.

Změna reaguje na dlouhodobou praxi, kdy řada pacientů musí opakovaně navštěvovat specialistu pouze kvůli vystavení receptu na lék, který dlouhodobě užívají a jejichž zdravotní stav je stabilizovaný. Novela umožní, aby v těchto případech mohl pokračovat v předepisování léčby praktický lékař, pokud tomu nebrání odborné nebo registrační podmínky daného přípravku.

Návrh zároveň zachovává vysokou míru bezpečnosti. Nejde o plošné uvolnění preskripčních omezení ani o nahrazení specializované péče. U léčiv, kde je z odborného hlediska nezbytné vedení specialistou, bude možné využít nový preskripční symbol „F“, který zachová výhradní preskripci specialistům. Současně zůstávají zachovány všechny kontrolní mechanismy včetně lékového záznamu, který pomáhá předcházet duplicitnímu předepisování i rizikovým lékovým interakcím.

„Pacient nemá obíhat zdravotnický systém jen kvůli vystavení receptu. Pokud je jeho zdravotní stav stabilizovaný a podmínky to umožňují, měl by mít možnost získat potřebný lék u svého praktického lékaře. Tato změna zlepší dostupnost péče, ušetří pacientům čas i zbytečné cesty a zároveň uvolní kapacity ambulantních specialistů pro péči o komplikované pacienty,“ uvedl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Novela se týká vybraných hrazených léků s dosavadním preskripčním omezením „E“. K 1. červenci 2026 jde o více než 1 200 přípravků, což představuje přibližně jednu osminu všech hrazených léčiv v ambulantní péči. Změna se přitom nijak nedotýká okruhu pacientů, kteří mají na léčbu nárok z veřejného zdravotního pojištění, ani nepřináší zvýšení nákladů zdravotních pojišťoven. Největší přínos bude mít pro chronicky nemocné pacienty, seniory, osoby s omezenou mobilitou a lidi žijící v regionech s hůře dostupnou specializovanou ambulantní péčí.

Praktičtí lékaři budou moci za stanovených podmínek předepisovat vybrané léky určené především pro dlouhodobou léčbu stabilizovaných chronických pacientů. Půjde například o některé přípravky užívané při neurologických, respiračních, diabetologických a metabolických onemocněních, glaukomu nebo vybraných kardiovaskulárních, urologických či gynekologických diagnózách. Naopak přípravky vyžadující specializovanou diagnostiku, zahájení léčby nebo pravidelné odborné sledování

zůstávají i nadále v kompetenci příslušných specialistů.

„Praktický lékař je pro většinu pacientů prvním a nejdostupnějším kontaktem se zdravotním systémem. U stabilizovaných chronických pacientů dlouhodobě zajišťujeme jejich péči a dobře známe jejich zdravotní stav. Pokud je jediným důvodem návštěvy specialisty pouze předpis léku, který praktický lékař dosud nesměl předepsat, a není k tomu odborný důvod, pak dává smysl, aby tuto péči převzal praktický lékař,“ řekl předseda Sdružení praktických lékařů Petr Šonka.

Příprava novely vycházela z podrobné odborné analýzy jednotlivých skupin léčiv i z diskusí se zástupci odborných společností, praktických lékařů, Státního ústavu pro kontrolu léčiv a dalších partnerů. Ministerstvo zdravotnictví při návrhu změn důsledně zohledňovalo bezpečnost pacientů i specifika jednotlivých skupin léčiv.

„Bezpečnost pacientů zůstává zachována. Většina léčiv má stanoveno indikační omezení a lékový záznam tak umožňuje lékařům kontrolovat již předepsanou medikaci, předcházet duplicitám i rizikovým kombinacím léčiv. Novela proto nepředstavuje rizika z nesprávné preskripce,“ řekl ředitel Státního ústavu pro kontrolu léčiv Tomáš Boráň.

„Při přípravě návrhu jsme posuzovali každou skupinu léčiv samostatně. Cílem nebylo plošně rozvolnit preskripční omezení, ale odstranit bariéry tam, kde to medicínsky dává smysl a kde je možné zachovat plnou bezpečnost pacientů. Nový preskripční symbol F zároveň umožní jednoznačně vymezit přípravky, které mají i nadále zůstat výhradně v rukou specialistů,“ doplnila vrchní ředitelka Sekce zdravotnických technologií Ministerstva zdravotnictví Markéta Foldyna Hellová.

Novela vyhlášky je dalším krokem v posilování role primární péče a navazuje na dlouhodobé úsilí Ministerstva zdravotnictví o dostupnější zdravotní služby, efektivnější využívání kapacit zdravotnického systému a vyšší komfort pacientů.

„Jedním z dlouhodobých cílů ministerstva je posilovat roli primární péče. Praktický lékař má být koordinátorem péče o pacienta a tam, kde je to odborně možné, by měl mít k dispozici i odpovídající kompetence. Tato změna je dalším krokem tímto směrem v rámci reformy primární péče, která je i jedním z bodů programového prohlášení vlády,“ řekl náměstek ministra zdravotnictví Igor Karen.

„Rodiny dětí s chronickými onemocněními často absolvují řadu pravidelných návštěv zdravotnických zařízení. Pokud je léčba dítěte stabilizovaná a odborné podmínky to umožňují, není důvod, aby musely navštěvovat specialistu pouze kvůli vystavení receptu. Rozšíření preskripčních možností usnadní rodinám péči o dítě a současně zachová všechny potřebné odborné garance,“ řekl místopředseda Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost Ctirad Kozderka.

Prezentace: Novela vyhlášky o preskripčních omezeních (formát pptx)

https://sukl.gov.cz/media/tiskove-zpravy/tz-mz-cr-vice-nez-1-200-leku-nove-u-praktickeho-lekare-ministerstvo-zdravotnictvi-usnadnuje-pacientum-pristup-k-lecbe